

Вирішення завдань, що пов'язані з підвищенням інвестиційної активності, здатне закласти основу сталого розвитку економічної системи національної економіки, регіональних економічних систем, їх локальних та точкових складових.

Можливості запровадження інвестування як інструменту забезпечення сталого розвитку економічної системи підприємства достатньо різноманітні, тому, на сьогоднішній день найбільш важливими для інвестиційної політики держави мають бути питання активізації інвестиційної діяльності в країні.

Важливим напрямком активізації інвестиційного процесу в багатьох сферах господарювання є розробка і формування механізму оцінки і підвищення інвестиційної привабливості об'єктів на різних рівнях управління. Метою оцінки є визначення напрямку вигідного вкладення інвестицій в структурно-функціональні компоненти і об'єкти загалом при дотриманні припустимих рівней ризику.

До об'єктів оцінки інвестиційної привабливості можуть бути віднесені: багаторівнева система об'єктів, що включає країну, галузь, регіон, підприємство, інвестиційні фінансові чи реальні проекти, портфель, програми.

Існують методологічні і методичні складності при оцінці інвестиційної привабливості економічних об'єктів: подібна задача не може бути обмежена тільки чисто економічними передумовами і мотивацією, економічно зваженим поведінням інвесторів. Виникає потреба досліджувати й обґрунтовувати методи оцінки кількісних і якісних характеристик, що визначають зміст інвестиційної привабливості об'єкта.

Оцінку привабливості економічного об'єкта варто здійснювати по наступним основним блокам:

- стан проблеми, погрози, небезпеки і ризику об'єкта потенційного інвестування; ступінь конфліктності з навколишнім середовищем, важливість, значимість проблеми (ранг проблеми в загальній сукупності проблем на різних рівнях ієрархії мега– (глобальна), макро– (національна), мезо– (галузева і регіональна) мікрорівнях (підприємства, корпорації, організації);
- потенційна можливість об'єкта інвестування вирішити складну і важливу проблему;
- очікувані потенційні результати інвестування в обраний об'єкт;
- узагальнена характеристика зовнішнього середовища об'єкта потенційного інвестування, загальних і специфічних умов інвестування.

Література:

1. Кириленко В.І. Інвестиційна складова економічної безпеки. Монографія. – К.: КНЕУ, 2005. – 232 с.
2. Ключові орієнтири інноваційної моделі економіки України на засадах сталого природогосподарювання [Електронний ресурс] / С.К. Харічков, В.І. Крутякова // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2014. – № 2 (12). – С. 175-183. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2014/n2.html>
3. Underwriting as a tool to improve the efficiency of risk management of the bank [Електронний ресурс] / O.S. Balan, A.V. Levitska, O.O. Sokolovskaya // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2015. – № 2 (18). – С. 142-146. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2015/n2.html>

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ СТАНОМ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

*к.е.н., доцент В.Ю. Філіппов,
Н.О. Дишкант, Є.О. Скоморохов
Одеський національний політехнічний університет*

На сьогоднішній день оцінка фінансового стану комерційної банків в Україні набуває вагомого значення. Причинами цього є необхідність розширення інвестицій комерційних банків, а також їх скрутне фінансове положення. В зв'язку з цим проблему фінансової стійкості комерційних банків можна визначити як одну з найбільш актуальних проблем національної економіки України.

Проблема аналізу та управління фінансовим станом комерційних банків була розглянута такими авторами як: М.І. Зверяков [1], В.Є. Черкасов, Л.П. Білих, В.І. Колесніков, Л.П. Кроливецка, Ю.С. Масленченков, В.Г. Гетьман, П.Ф. Друкер, О.В. Ефімова.

На сьогоднішній день під терміном "стратегічне управління" розуміють процес підтримки відповідності між цілями комерційного банку і наявними у нього ресурсним забезпеченням, з врахування при цьому постійними змінами на ринку, а також змінами в державному регулюванні банків.

У сучасних реаліях стратегічне управління базується на людському потенціалі, з метою виявлення запитів клієнта і знаходження шляхів їх задоволення. Можна сказати, що стратегічне управління дозволяє здійснювати гнучке регулювання діяльності комерційного банку. Своєчасні зміни в організації, що відповідають виклику з боку оточення і дозволяють домагатися конкурентних переваг дозволяють банку виживати і досягати своєї мети в довгостроковій перспективі. [2]

У разі використання стратегічного управління відбувається можливість фіксування дій банку на даний момент для отримання істотних результатів у майбутньому, спочатку беручи до уваги зміни ринку [3]. При цьому стратегічне управління направлено не тільки на визначення дій, необхідних для досягнення бажаних результатів в майбутньому, але також на здатність вчасно реагувати на зміни середовища.

Розглядаючи стратегічне управління як систему, можна виділити п'ять основних взаємопов'язаних між собою процесів. Кожен з цих процесів впливає на інший і на їх сукупність в цілому, що і визначає особливість стратегічного управління:

- відправним процесом стратегічного управління є аналіз середовища, на його базі здійснюється подальше визначення місії і цілей банку, а також вибір стратегії. Даний процес являє собою аналіз зовнішнього і внутрішнього середовищ, а саме макро– і мікросередовищ;
- другий процес має на меті визначення місії банку, а також його довгострокових і короткострокових цілей;
- визначення місії і цілей дає в свою чергу розуміння про те, з якою метою функціонує банк і яких результатів планує домогтися, завдяки чому і формується стратегія банку. Стратегія дозволить ефективно здійснювати діяльність, реалізуючи свою місію і цілі;
- здійснення стратегії можна визначити як основу стратегічного управління, так як саме здійснення стратегії сприятиме реалізації поставлених цілей;
- логічно завершальним процесом є процес контролю і порівняння отриманих результатів з бажаними, таким чином здійснюється зворотний зв'язок з процесом визначення цілей комерційним банком.

Важливою складовою стратегічного управління є банківська політика, яка стосується здійснення його операцій, надання послуг, які дозволяють досягти стійкість і ліквідність. Основними складовими банківської політики є: управління ризиками, ліквідність, рентабельність банку, його персонал і т.д.

Діяльність будь-якого комерційного банку можна визначити як ризикову, так як виконання ряду банківських операцій несе в собі ризик, пов'язаний з управлінням банківського портфеля.

Важливим є відповідність стратегії управління ризиками банку його загальними стратегіями з управління його активами і пасивами.

Що стосується управління ліквідністю, як частини банківської політики, то дана її складова базується на дотриманні вимог законодавства України, щодо діяльності комерційних банків, також базується на своєчасному виконанні своїх зобов'язань перед клієнтами, а також на підтримці необхідної структури пасивів і активів банку.

У зв'язку з цим можна визначити основні завдання з управління ліквідністю:

- виявлення потреб банку в ліквідних коштах, для виконання своїх зобов'язань перед клієнтами;
- дотримання пов'язаності термінів руху активів і пасивів для підтримки середньострокової і довгострокової ліквідності;
- здійснення контролю за дотриманням вимог НБУ до рівнів економічних нормативів, що визначають ліквідність банку;
- забезпечення прогнозу ліквідності в короткостроковому періоді;
- розробка методик по прийняттю рішень що стосуються рівня ліквідності;
- організація інформативної бази для збору та аналізу даних про ліквідність банку.

Основною метою політики банку є залучення клієнтів, а саме захоплення більшої частки ринку, що сприяє збільшенню прибутку. Визначну роль в діяльність банку, котра зумовлена зміною відносин між банками і їх клієнтами, грає також і маркетинг. Отже для досягнення своїх цілей банку необхідна розробка маркетингової стратегії, яка дозволяла б вирішити питання з просування своїх послуг на ринок, а також грала б роль в завоюванні стабільної позиції на ринку.

Детальна розробка маркетингової стратегії здійснюється в процесі планування комплексу маркетингу, який в свою чергу слід чотирма напрямками: продуктової стратегії, стратегії ціноутворення, стратегії поширення банківських продуктів, комплексу стимулювання споживача.

На сьогоднішній день для здійснення стратегічного управління використовують також контролінг як інструмент для отримання інформації про всі частинах і сферах діяльності комерційного банку. Отримання цієї інформації дає уявлення керівництва банку про стан банку, а також забезпечує базу для прийняття рішень.

Реальна модель стратегічного управління повинна базуватися на принципі взаємозв'язку всіх складових діяльності банку між собою. Для цього необхідно використовувати ряд методик, які забезпечили б отримання адекватної оцінки про фінансовий стан банку, про його стійкості на ринку, рентабельності, ліквідності і т.д.

Грамотне стратегічне управління дозволить не тільки визначити бажані результати, а й підібрати необхідну стратегію для її реалізації, а саме послідовність дій банку в теперішньому часі для досягнення цілей в майбутньому.

Такий підхід відображає баланс, який повинен бути досягнутий між фінансовими і нефінансовими показниками, стратегічним та оперативним рівнями управління (стратегічними і короткостроковими цілями банку), результатами минулих і майбутніх періодів, а також зовнішніми та внутрішніми факторами діяльності.

Діяльність кредитних установ впливає на всі сторони господарської діяльності, сприяє функціонуванню капіталу, здійснюючи безпосередній контроль над ним. Дякуючи банкам діє механізм розподілу капіталу за сферами або галузям народного господарювання. В зв'язку з цим фінансовий стан банків має пріоритетний напрямок дослідження, з точки зору інформативності власників, інвесторів, вкладників та інших зацікавлених осіб

Література:

1. Зверяков М.І. Управління фінансовою стійкістю банків: [підруч.] / М.І. Зверяков, В.В. Коваленко, О.С. Сергеева. – Одеса: Видавництво «Атлант», 2014. – 485 с.
2. Filippov V.Yu. Formation of strategic management system as a modern approach to ensuring the development of enterprises [Електронний ресурс] / V.Yu. Filippov // Економіка: реалії часу. – 2016. – № 4 (26). – С. 98–103. – Режим доступу: <http://economics.opu.ua/files/archive/2016/n4.html>. – Назва з екрана. – Доступно на 20.02.2017.
3. Стратегія «Засади стратегічного реформування державного банківського сектору» від 10.02.2016 [Електронний ресурс] // Міністерство фінансів України. – Оф. вид. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/SOB_strategy_01-15_11022016.pdf. – Назва з екрана. – Доступно на 20.02.2017.
4. The key factors and directions of domestic industrial enterprises international competitiveness increase [Електронний ресурс] / М.А. Zaets, О.М. Kovalenko, Е.V. Stanislavik // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2013. – № 3 (8). – С. 50-55. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2013/n3.html>
5. Сучасні проблеми та напрямки забезпечення фінансової безпеки банків в Україні [Електронний ресурс] / З.М. Соколовська, П.Є. Марік // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2014. – № 5 (15). – С. 179-184. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2014/n5.html>